

Till remitterter inför remittering till nationell högspecialiserad vård (NHV)
resttillstånd efter polio

INFORMATIONSBLAG

Polio är nästintill utrotat i världen. De skador polioviruset orsakat i den akuta fasen finns kvar hos vissa tidigare drabbade i form av så kallat resttillstånd efter polio. Bland svenskfödda är många av dessa personer äldre, men det finns en ökande grupp yngre personer från andra länder.

I den akuta sjukdomsfasen angriper polioviruset de motoriska nervcellerna i ryggmärgen, vilket ger varierande grad av pares. Många blir betydligt förbättrade eller återställda. Signifikant subklinisk denervation kan förekomma även i muskler som förefaller opåverkade.

Post poliosyndrom (PPS) är ett tillstånd som drabbar en del personer som tidigare haft polio. Vanliga symtom är tilltagande eller nytillkommen muskelsvaghet och/eller uttrötthet av musklerna. Andra symtom är generaliserad trötthet, muskelatrofi och muskel- eller ledsmärta. Mindre vanliga symtom kan vara nytillkomna svårigheter med att svälja eller andas. **Känselnedsättning är inte typiskt för resttillstånd efter polio, inte heller trötthet som enda symtom eller akut insättande neurologiska symtom.**

Landets tre NHV-enheter ansvarar för utredning och diagnostik samt ställningstagande till behandling, rehabilitering samt uppföljning avseende resttillstånd efter polio. Remiss till NHV-enhet kan gälla

- Diagnostisering och bedömning av rehabiliteringsbehov avseende misstänkt/fastställt resttillstånd efter polio, dvs patient som inte tidigare utretts vid poliomottagning.
- Rehabiliteringsbedömning avseende nytillkomna poliorelaterade besvär, diagnos finns men patienten har försämrats betydligt avseende symtom efter polio och det bedöms finnas behov av teambaserad specialistinsats.

Efter utredning vid NHV-enhet avslutas kontakten. Patienten erhåller skriftlig information inklusive rekommendationer om egenvård. Detaljerad skriftlig beskrivning av funktionsnedsättningar och aktivitetsbegränsningar samt rekommendationer kring fortsatt handläggning skickas till inremitterande.

Behandlingsansvar, eventuell sjukskrivning och intygsskrivning samt ansvar för fortsatt rehabilitering och uppföljning av patienten efter avslutad utredning på NHV-enhet kvarstannar hos remittent.

Remittering till NHV-enhet för resttillstånd efter polio

Innan remiss skickas ska ställning tas till huruvida symtom är typiska för resttillstånd efter polio och relevanta differentialdiagnoser ska vara uteslutna/bedömda som mindre sannolika. Exempel på differentialdiagnoser är t ex nervrotskompression/diskbräck, polymyalgia reumatika/reumatiska sjukdomar, polyneuropati samt andra orsaker till andningspåverkan.

Bedöms det att det finnas behov av MR, röntgen m m, för differentialdiagnostiska överväganden, bör det ske innan remiss. Vid frågor är du välkommen att kontakta aktuell NHV-enhet, se respektive hemsida.

För att utesluta andra orsaker än polio, bör följande provtagning vara genomförd

SR, CRP, Hb, Kobalamin/folat, Ca, ASAT, ALAT, CK, TSH, fritt T4 samt D-vitamin.

Använd ”Remiss nationell högspecialiserad vård resttillstånd efter polio”

- Om anamnestext inte får plats på första sidan, komplettera med remisstext på andra sidan.
- Bifoga till remissen
 - läkemedelslista,
 - resultat av tidigare utförda utredningar samt relevanta journalanteckningar,
 - provresultat.